

**PREDLOG
ZA IZMJENU PROGRAMA RADA VLADE
CRNE GORE ZA 2014. GODINU**

**I - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODNOJ
RAVNOPRAVNOSTI**

Programom rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu, 3. Normativni dio; a) Politički sistem, unutrašnja i vanjska politika; pod tačkom 32. planirano je utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodnoj ravnopravnosti, do kraja III kvartala tekuće godine.

Zakon o rodnoj ravnopravnosti usvojen je 2007. godine. Zbog razloga usklađivanja ovog zakona sa Zakonom o zabrani diskriminacije, a posebno razloga neusklađenosti definicije *diskriminacije po osnovu pola* sa definicijama posredne i neposredne diskriminacije u skladu sa evropskim zakonodavstvom koji je Evropska komisija indentifikovala kao ključni, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je iniciralo izmjene i dopune Zakona o rodnoj ravnopravnosti. Izmjenama i dopunama navedenog zakona ispunjava se obaveza Crne Gore da se antidiskriminatorni zakoni u potpunosti usklade sa pravnom tekovinom EU.

U februaru 2014. godine, formirana je Radna grupa za izradu Predloga zakona, u čijem je sastavu pored predstavnica/ka nadležnih državnih organa, participira i predstavnica NVO, izabrana u skladu sa zakonom, kao i ekspertica za pitanja rodne ravnopravnosti. Takođe sastancima Radne grupe prisustvuju predstavnici/e Delegacije EU, Misije OEBS-a i Kancelarija UNDP – ja u Crnoj Gori, u svojstvu posmatrača/ica.

Na početku svoga rada, Radna grupa se usaglasila da se sa koncipiranjem izmjena i dopuna krene nakon publikovanja i predstavljanja Drugog istraživanja o poznavanju i primjeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti u institucijama Crne Gore, koje je trebalo da sprovede SCAN Agencija za istraživanje i razvoj za potrebe Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore uz finansijsku podršku Misije OEBS-a i UNDP-ja u Crnoj Gori, kao i Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Nalazi iz Istraživanja, po mišljenju članica/ova Radne grupe bili bi osnov da se pripreme preporuke za unapređenje rodne ravnopravnosti, odnosno izmjene i dopune zakona u ovoj veoma važnoj oblasti. Drugo istraživanje je trebalo da sadrži informacije o pomacima koji su učinjeni na polju primjene Zakona o rodnoj ravnopravnosti u periodu od tri godine, nakon što je urađeno prvo istraživanje i istovremeno ukaže na probleme koji stoje na putu primjene zakona.

Pomenuto Istraživanje predstavljeno je na Odboru za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore krajem marta 2014. godine i isto je ukazalo na nedovoljnu primjenu odredbi Zakona o rodnoj ravnopravnosti u

praksi, te s tim u vezi potrebu donošenja novih odredbi obavezujućeg karaktera i izmjena u pogledu pojačanih prekršajnih sankcija. Ovo je i bio jedan od razloga što je Radna grupa odložila koncipiranje izmjena i dopuna Zakona.

Tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodnoj ravnopravnosti, Radna grupa je definisala na sastanku od 31. jula 2014. godine i isti je stavljen na Javnu raspravu, 1. avgusta 2014. godine, koja je trajala do 22. septembra 2014. godine.

S obzirom na pomenute okolnosti, koje su uzrokovale kašnjenje u izradi i proceduri utvrđivanja teksta Nacrta zakona, neophodno je planiranu dinamiku za izradu predloga pomenutog zakona izmjeniti, odnosno izradu pomenutg predloga zakona uvrsti za IV kvartal 2014. godine.

II - PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MANJINSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA

Programom rada Vlade Crne Gore za 2014. godinu, 3. Normativni dio; a) Politički sistem, unutrašnja i vanjska politika; pod tačkom 31. planirano je utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama, do kraja III kvartala tekuće godine.

Zakon o manjinskim pravima i slobodama donešen je 2006.godine, sa ciljem da uredi oblast posebnih - manjinskih prava i sloboda. U međuvremenu, bitne okolnosti vezane za društvene promjene i promjenu državnopravnog statusa Crne Gore uslovile su donošenje novog ustavnog akta i taksativno određenje posebnih prava i sloboda manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika (čl.79 i 80 Ustava Crne Gore).

Prije stupanja na snagu Ustava Crne Gore, odlukom Ustavnog suda Crne Gore U.br.53/06 od 11. jula, 2006. godine stavljene su van snage odredbe čl.23 i 24 ovog Zakona, sa obrazloženjem da se tim odredbama narušava princip jednakosti u ostvarivanju manjinskih prava i sloboda, te princip jednakosti u ostvarivanju biračkog prava, kao jednog od temeljnih ljudskih prava i sloboda. Posljednjim novelama izbornog zakonodavstva ova oblast je uređena posebnim zakonom, kao što su i neke druge oblasti uređene posebnim zakonima.

Iz takvog normativnog ograničenja, osnovni razlozi donošenja ovog zakona usmjereni su ka intervenciji u dijelu institucionalne podrške ostvarivanju manjinskih prava i sloboda, transparentnosti i efikasnosti procedura kojima se vrši raspodjela sredstava za realizaciju projekata namijenjenih aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta, kao i preciziranje statusa savjeta u odnosu na načela vršenja nadzora nad njihovim radom u svojstvu *sui generis* tijela sa svojstvom pravnog lica i autonomijom u svom radu.

Osnovni pravci reforme Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava su fokusirani na sprečavanje objektivno mogućeg konflikta interesa, uvođenje dvostepenosti kod odlučivanja o projektima koji se finansiraju iz sredstava Fonda i razdvajanje upravljačke od poslovodne funkcije u samom Fondu. Takav pristup je zasnovan i na određenim manjkavostima koje su uočene od strane državnih institucija koje vrše kontrolu utroška budžetskih sredstava (Državna revizorska institucija), kao i manama u pogledu izvještavanja o određenim aspektima poslovanja Fonda.

Pored navedenog, status savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao posebnih potrošačkih jedinica Budžeta, uslovljava potrebu razdvajanja odgovornosti i nadzora nad njihovim radom, obzirom da vrše posebnu društvenu funkciju zasnovanu na parlamentarnom

zakonodavnom uređenju, samostalnom organizovanju, djelovanju, načinu rada i odgovornosti za zakonito poslovanje kao i sva druga pravna lica u skladu sa zakonom.

Iz takvog opredjeljenja proizašlo je nekoliko alternativnih rješenja u ovom Nacrtu Zakona, sa ciljem da se i kroz javnu raspravu dođe do odgovarajućeg i prihvatljivog modela, koji bi bio u funkciji ostvarivanja manjinskih prava i sloboda, a istovremeno zaštitio sve učesnike u postupku prijave projekata i selekcije za njihovo finansiranje sa aspekta objektivnosti i sprečavanja konflikta interesa.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja Javne rasprave u pripremi zakona ("Službeni list Crne Gore", broj 12/12), pokrenulo je Javnu raspravu o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama, 23. avgusta 2014. godine, koja je trajala do 05. septembra 2014. godine.

Ministarstvo je u predviđenom roku od 7 dana od isteka roka za održavanje Javne rasprave objavilo Izvještaj sa Javne rasprave na internet stranici Ministarstva za ljudska i manjinska prava i portalu E-uprave, ali se s obzirom na pomenute okolnosti i zahtjev predstavnika manjinskih Savjeta u radnoj grupi, neophodno je planiranu dinamiku za izradu predloga pomenutog zakona izmjeniti, odnosno izradu pomenutog predloga zakona uvrsti za IV kvartal 2014. godine.